

Ta'u 'e Taha kuo Maliau atu, kuo ofi ki he 3 piliona 'a e ngaahi tokoni ki he kau fakaakeake mei he Pule'anga

Release Date: Aug 6, 2024

'E a'u atu 'a e ngaahi tokoni mei he pule'anga fakataha moe ngaahi tokoni 'a e FEMA ki he pa'anga 'oku fe'unga moe **3 piliona** 'a hono lahi ki he kau fakaakeake mei he vela 'o Maui ?Oku kau heni ha ngaahi ngaue fakafaifekau ?e **\$1.3 billion** tupu ?i he ngaahi ngaue fakafaifekau ke to'o ?a e veve mo e faka'auha, nofo'anga fakataimi, langa ?o e ako, mo e fokotu'utu'u ?o e ngaahi fokotu'utu'u.

Ko e ngaahi tokoni fakafo'ituitui 'a e FEMA mo e ngaahi polokalama tokoni ki he kakai ?oku nau poupou?i e ngaahi ngaue fakakolo ?oku fakatefito ?i he fakaakeake taimi loloa. Ko e konga ?o e tukupa hokohoko ?a FEMA ki Maui ne, ?e fakangaue?i ?a e tau'ataina ke fili ?o laka hake ?i he kau ngaue ?e toko 120 ke poupou?i ha ?ofisi fakaakeake fo'ou ne toki fokotu'u ki he vahefonua Maui ne ke tataki e ngaahi ngaue.

Tokoni Fakafo'ituitui

?I he ?aho ko ia, kuo fakangofua ?e FEMA ?a e **\$56.1 million** ke tokoni ki he kakai ?e toko **7,141** ke nau fakaakeake ?i he polokalama tokoni fakafo'ituitui, kau ai ?a e **\$33.8 million** ki he tokoni ki he nofo'anga pea laka hake ?i he **\$22.2 million** ki he ngaahi fie ma'u kehe ?oku totongi fakahangatonu ki he kau hao mo?ui.

Tokoni 'a e FEMA ki he Ngaahi Nofo'anga Totongi

?Oku ?omi fakahangatonu ?e he polokalama tokoni totongi ?a e FEMA ha pa'anga ki he kau hao mo?ui ke kumi honau nofo'anga fakataimi. **?Oku laungeau ha ngaahi famili** ?oku nau faka'aonga?i ?a e polokalama tokoni totongi. **Kuo laka hake ?i he \$37.3 million** kuo fakangofua ki ha tokoni totongi mei FEMA:

FEMA

Page 1 of 5

Tokoni Hangatonu Ki he Ngaahi Nofa'anga

?Oku ma'u ?e he ngaahi polokalama tokoni fakahangatonu ?a e FEMA ki he nofo'anga ha nofo'anga fakataimi ma'a e ngaahi famili ?oku fe'unga:

- **'I lalo 'i he polokalama Direct Lease** 'oku 'ai'i 'a e ngaahi 'uinito 'o e FEMA, 'oku fokotu'u 'e he FEMA ha ngaahi kolo nofo'anga ke ngaue'aki 'e he kau hao mo'ui. ?Oku tuku atu ?a e ngaahi ?iuniti ko 'eni 'o a'u ki he mahina ?e 18 pe **a'u ki Fepueli 2025**.
- Kuo laka hake ?i he **\$295 million** kuo faka'aonga'i ki he polokalama lisi fakahangatonu. ?I he polokalama ko ?eni, kuo tokoni'i ai ?e FEMA ha ngaahi famili ?e **1,200 tupu ke ma'u ha nofo'anga fakataimi**.
- ?Oku **fakataimi-tepile'i ke fakakakato ha feitu'u nofo'anga ?o e kulupu ?i Kilohana ?i Maui ne ?i ?Okatopa 2024**. ?E ?i he saiti ko ?eni ha ngaahi ?iuniti ?e 169 ke faka'aonga'i ki he nofo'anga fakataimi.
- ?Oku fakahoko ?a e palani ki hono **ngaahi 'o e ngaahi ?iuniti ?o e nofo'anga ?i he ngaahi koloa fakatautaha**. ?E faka'ata ?e he ngaahi ?iuniti manufactured ?o e fale nofo'anga ?a e kau ke nau nofo ?i he?enau koloa lolotonga hono fai ha ngaahi monomono ki honau ?api ne maumau.

Ngaahi tokoni FEMA kehe ?oku fakapa'anga ?e he kakai Maui ne:

- ?Oku laka hake ?i he **\$5 million** ?a e fale'i ki he faingata'a.
- ?Oku laka hake ?i he **\$17 million** na'e ?omi ki hono tokanga'i ?o e me'a fakatu'utamaki.
- Na'e laka hake ?i he **\$12 million** ?a e tokoni ki he ta'e ma'u ngaue.
- ?Oku laka hake ?i he **\$5,000** ?a e ngaahi tokoni fakalao ki he fakatamaki.

Tokoni ki he kakai & fokotu'utu'u mahu'inga 'a e FEMA

- ?Oku ?omi ?e he polokalama tokoni ?a e FEMA ki he kakai ha pa'anga ki he Siteiti, fakamatakali, fakavahefonua mo e ngaahi pule'anga fakaloto fonua pea mo ha fa'ahinga tupu fakafo'ituitui ?oku ?ikai tupu koe'uhi ke lava ?a e tukui kolo ?o tali vave mo fakaakeake mei he ngaahi fakatamaki lalahi pe ngaahi me'a fakatu'upakee. Ko hono fakakatoa, kuo ha'isia ?a FEMA ?o laka hake ?i he **\$700 million** ?i he polokalama tokoni ki he kakai.
- Ko hono fakakatoa, kuo ha'isia ?a FEMA ?o laka hake ?i he **\$473.5 million** ?i he polokalama tokoni ki he kakai. ?Oku fakakakato ?a e ngaue ni ?i he hili pe

FEMA

ha fakatamaki ke fakahaofi e mo?ui, malu?i e mo?ui lelei mo e malu ?a e kakai, malu?i e koloa kuo fakalelei?i pe to?o pe fakasi?isi?i ha fakamanamana ?o ha maumau lahi ange.

- Ko hono fakakatoa, kuo ha?isia ?a FEMA ?o laka hake ?i he **\$107 million** ?i he polokalama tokoni ki he kakai. Ko e ngaue ko ?eni ko hono toe fakafoki mai ia ?o e ngaahi fale maumau ?o e fakatamaki, ngaahi fale ?o e kakai pea mo e ngaahi fale ?o ha Nonprofits fakatautaha pau.
- Na?e ?omi ?e FEMA ha meimei **\$78 million** ?o fakafou ?i he ngaahi ngaue fakafaifekau ke langa ha ?apiako fakataimi ma?a e Tu?i ko Kamehameha III. Na?e maumau ?a e ?apiako ?i he vela Lahaina pea na?e ?ikai lava ke fakalelei?i. Na?e vahe ?a e ngaue ni ki he USACE ?i ha ?aho ?e 95 ke fakakakato. 'Oku kau 'i he fale nofo'anga ko 'eni 'a e:
- Fale 'e 38
- 'Ea mokomoko 'a e lokiako kotoa.
- Lokiako 'e 30 'e lava ke hao atu kiai 'a e toko 650.

Fakama'a e veve

?I ?Aokosi ?o e 2023, na?e vahe ai ?e FEMA misiona ?a e USACE ke ne to?o ?a e veve ?i he ngaahi koloa ?oku fe?unga. ?I he kamata?anga, na?e fakafuofua?i ?e he USACE ?e fie ma?u ha ta?u ?e taha mei he taimi na?e kamata ai ?a e ngaue ki hono to?o ?o e veve; kuo mahulu hake ia ?i he me?a kotoa pe ?oku ?amanaki ki ai ?i he taimi-tepile. ?E fakakakato ?a e kongala?i ?o e veve ?i he ?aho 2024 ?o Tisema; ?Oku fie ma?u ke fakakakato ?a e ngaahi ngaue ki hono to?o ?o e veve ?i he ?aho 2025 ?o Sanuali.

- Kuo faka?ata ?e he USACE ?a e 98% ?o e ngaahi feitu?u nofo?anga (1,374 mei he 1,399), ?o faka?ata ai ?a e kau ma?u koloa ke nau kamata hono toe langa.
- Kuo faka?ata ?e he USACE ?a e 42% ?o e ngaahi me?a fakakomesiale (76 mei he 159), ?o faka?ata ai ?a e ngaahi pisinisi ke nau palani ki he kaha?u.

Fakama'a e veve mavahe

- Na'e faka?auha ?a e ngaahi vaka ?e 98 mei he taulanga 'e he U.S Coast Guard (fakakakato ?a e ngaue fakafaifekau ?i Tisema 2023).
- 3,080 kuo to?o e ngaahi me?alele ne maumau vela mei he feitu?u vela pea faka?auha totonu.

FEMA

- Fekau?aki mo e malu?i ?o e ?ataakai ?o e ?lunaiteti Siteiti ko e tau?ataina ke fili, na?e fakakakato ?a e faka?auha ?o e famili fakatu?utamaki ?i Tisema 2023.
 - Na?e fa?ufa?u ?e he Powerwall ?a e ngaahi founa faka?auha ?o e puha ?uhila ke ?omi mo faka?auha ?a e me?alele ?uhila mo e puha ?uhila. ?E ma?u ?a e ngaahi founa ko ?eni ke faka?aonga?i ?i he ngaahi me?a vela ?i he kaha?u.
- Na?e fakakakato ?e he EPA ?a e founa hono sivi?i, sivi, faka?ata?ata, mo e ngaahi founa maumau ?o e vai mo e sewer ?i Lahaina ?i he ?aho 17 ?o Siulai 2024, ?o faka?ata?ata ?a e hala ki he vahefonua Maui ne ke fai ?a e ngaahi monomono ?oku fie ma?u ki he ngaahi polokalama ko ?eni.

Tokoni makehe ?a e fetulolo:

- Talu mei he ?aho 8 ?o ?Aokosi, mo hono poupou?i ?e he kau ngaue FEMA ?e toko 350 ?a e tafa fakatu?utamaki ko ?eni.
- **Kuo fakangofua ?e he pule pisinisi iki ?a e U.S. ?o laka hake ?i he \$396 miliona ?i he ngaahi no** ?a e fetulolo ki he ngaahi pisinisi Hawai?i, Nonprofits mo e kakai ne uesia 'i he vela 'i Maui. ?Oku kau ai ha pa'anga 'oku **laka ?i he \$151.2 miliona** ki he ngaahi pisinisi **pea laka hake ?i he \$244.7 miliona** ki he kau ma'u 'api mo e renters ke tokoni?i kinautolu ke toe langa mo fakaakeake mei he fakatamaki.

Ngaahi Fetu'utaki 'Uluaki

- ?I he kamata?anga, na?e malu ?a FEMA mo e kolosi kula ?a ?Amelika ?o laka hake ?i he toko 8,000 ?i he sheltering fakatu?upakee.
 - **Na?e laka hake ?i he houa kai ?e 1.5 million** na?e fai ?i he polokalama ma?u me?atokoni FEMA fakapa?anga ?i he ngaahi feitu?u ?o e hotele ki he me?a fakatu?upakee.
- Na?e toe poupou?i foki ?e FEMA ?a e sheltering ?i he ngaahi hotele ?o laka hake ?i he mahina ?e 11 ?i he taimi na?e ma?u ai ?e he fakatamaki ha ngaahi fili ki he nofo?anga.
- Na?e ?i ai ha ngaahi ?a?ahi fakakatoa ?e **52,132**, kau ai ?a e toutou ?a?ahi, ki he ngaahi senita ki he fakaakeake mei he fakatamaki, ?a ia ?e lava ke ngaue fakahangatonu ai ?a e kakai mo FEMA mo e kau ngaue fakapule?anga kehe ke vakai?i ?enau ngaahi fie ma?u, lesisita ke ma?u ha tokoni, ma?u ha tokoni ki he tokotaha, pea fetu'utaki mo e ngaahi kautaha tau?ataina ke ma?u ha

FEMA

tokoni lahi ange.

Ki he ngaahi fakamatala fakamuimitaha fekau?aki mo e ngaahi ng?ue fakaakeake meí he vela vao ?i Maui, vakai ki he mauicounty.gov, mauirecovers.org, fema.gov/disaster/4724 moe [Hawaii Wildfires - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=HawaiiWildfires). Muimui ?i he FEMA ?i he m?tia s?sialé: [@FEMARegion9](https://www.facebook.com/fema) mo e [facebook.com/fema](https://www.facebook.com/fema). 'E toe ma'u atu 'a e ngaahi tokoni ki he fakatamaki mo ha ngaahi fakamatala fakaikiiki ange 'i hano download 'a e ngaahi tohi kole tokoni mei he sba.gov/hawaii-wildfires.

FEMA

Page 5 of 5